

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/46487

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 05/08/2026 17:30
Sayı: E-120.07.03-1910247

Sayı :E-75833232-610-8266817
Konu :Soru Önergeleri

GÜNLÜDÜR
04/08/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 21.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1896017 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Diyarbakır Milletvekili Sayın Serhat EREN tarafından tevcih edilen 7/46487 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:563BC97C-8D11-4D37-AF4B-856F97590B6B

Belge Doğrulama Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/stb-ebys

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :03122016100

Bilgi İçin:soruonergesi@sanayi.gov.tr

Faks:03122016103

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

Ken:sanaviveteknolojihakanlioi strateii@hs01 ken tr

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN SERHAT EREN'İN
7/46487 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Türkiye ekonomisinde yaşanan kriz ve son yıllarda uygulanan sıkı para politikaları sonucunda krediye erişimin zorlaşması ve finansman maliyetlerinin önemli ölçüde artması, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler üzerinde ciddi bir baskı oluşturmaktadır. Sermaye yapısı görece zayıf olan, üretimini büyük ölçüde banka kredileriyle sürdüren işletmeler açısından yüksek finansman maliyetleri yatırım kararlarının ertelenmesine, üretim kapasitesinin daralmasına ve istihdamın olumsuz etkilenmesine yol açmaktadır.

Ekonomik yapısı büyük ölçüde KOBİ'lere dayanan Diyarbakır gibi kalkınma açısından yapısal dezavantajlarla karşı karşıya bulunan illerde bu durum daha ağır sonuçlar doğurmaktadır. Bölgede faaliyet gösteren sanayici ve iş insanları, finansmana erişimde yaşanan güçlüklerin üretimi, ihracatı, yeni yatırımları ve istihdamı olumsuz etkilediğini; işletmelerin üretimlerini sürdürmekte giderek daha fazla zorlandığını ifade etmektedir.

Nitekim son dönemde başta tekstil olmak üzere emek yoğun sektörlerde üretim daralması, yatırım ertelemeleri, işletme kapanışları ve istihdam kayıplarına ilişkin değerlendirmeler kamuoyuna yansımaktadır. Türkiye'de işletmelerin büyük çoğunluğunu oluşturan KOBİ'ler ekonominin üretim, ihracat ve istihdam kapasitesinin temel unsurlarından biridir. Bu nedenle finansmana erişimde yaşanan sorunlar yalnızca işletmeleri değil, bölgesel ekonomik gelişmeyi ve toplumsal refahı da doğrudan etkilemektedir.

Bu bağlamda;

Soru 1- Diyarbakır'da son beş yılda yatırım teşvik belgesi alan işletme sayısı kaçtır? Bu işletmelerden kaç yatırımını tamamlamış, kaç yatırımını ertelemiş veya iptal etmiştir?

Soru 2- Bakanlığınızın, yüksek finansman maliyetlerinin Diyarbakır ve diğer kalkınmada öncelikli illerde üretim, yatırım ve istihdam üzerindeki etkilerine ilişkin yaptığı herhangi bir analiz veya çalışma bulunmakta mıdır?

Soru 3- Son beş yılda Diyarbakır Organize Sanayi Bölgesi ile ilde bulunan diğer sanayi alanlarında kapasite kullanım oranlarında nasıl bir değişim yaşanmıştır?

Soru 4- Diyarbakır'da faaliyet gösteren KOBİ'lerin Bakanlığınızın yürüttüğü destek programları ile kamu destekli kredi ve finansman uygulamalarından yararlanma oranı nedir?

Soru 5- Finansmana erişimde yaşanan güçlükler nedeniyle yatırımını erteleyen, üretimini azaltan veya faaliyetini sonlandıran işletmelere ilişkin Bakanlığınızın elinde herhangi bir veri veya çalışma bulunmakta mıdır?

Soru 6- Kalkınmada öncelikli illerde faaliyet gösteren işletmeler için düşük maliyetli, uzun vadeli veya faiz destekli özel finansman mekanizmalarının geliştirilmesine yönelik bir çalışmanız bulunmakta mıdır?

Soru 7- Diyarbakır'da üretimin, yatırımın ve istihdamın güçlendirilmesi amacıyla 2026 yılı içerisinde yürürlüğe konulan veya yürürlüğe konulması planlanan yeni destek programları nelerdir?

CEVAPLAR:

Bakanlığımız; Diyarbakır ve Bölge illerimizde sanayi yatırımlarının büyümesi, üretim kapasitesi ve çeşitliliğinin artırılması, istihdamın genişletilmesi ve finansmana erişimin kolaylaştırılması hususlarındaki çalışmalarına yoğun bir şekilde devam etmektedir.

Nitekim Diyarbakır ilimizde Bakanlığımızca tescil edilerek tüzel kişilik kazanmış 4 OSB bulunmakta olup OSB'lerde yer alan 1.045 sanayi parselinin 633'ü yatırımcılara tahsis edilerek OSB'lerin genel doluluk oranı yüzde 60'ı aşmıştır. Bu OSB'lerde son bir yılda üretime geçen 282 parselle birlikte üretime geçilen toplam sanayi parsel sayısı 419'a, istihdam sayısı ise 7 binden yaklaşık 29 bin kişiye çıkmıştır. Halihazırda, 214 parselde de yatırım, proje ve inşaat çalışmaları sürmektedir. Mevcut yatırımların tamamlanarak tüm parsellerin üretime geçmesiyle birlikte istihdamın yaklaşık 50 bin kişiye ulaşması öngörülmektedir.

2026 Yılı Kamu Yatırım Programında yer alan Diyarbakır OSB (258 hektar Altyapı Projesi ve Arıtma Tesisi), Diyarbakır Karacadağ OSB (Atıksu Arıtma Tesisi) ve Diyarbakır Tekstil İhtisas ve Karma OSB (131 hektar Altyapı) projeleri devam etmektedir. Bahse konu projeler için 80 milyon TL ödenek ayrılmıştır. Buna ilaveten, Programda inşaatı devam eden 551 işyeri kapasitesine sahip Diyarbakır Yeni Ergani Sanayi Sitesi (SS) Projesi için toplam 180 milyon TL ödenek tahsis edilmiş olup, proje kapsamında bugüne kadar yapılan harcama 2026 yılı fiyatlarıyla yaklaşık 68 milyon TL'dir.

Öte yandan Diyarbakır ilimizde 2021-2026/Haziran döneminde 1.540 yatırımcımız için 1.858 yatırım teşvik belgesi (YTB) düzenlenmiş olup bu kapsamdaki yatırımların 814'ünün tamamlama vizesi yapılmış durumdadır.

Tüm bu çalışmalara ilaveten; Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi bünyesinde yürütülen Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ile Diyarbakır'da ilin potansiyeline uygun stratejik yatırımların desteklenmesi, üretim, istihdam ve ihracat kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda; "Alüminyumdan Katma Değerli Ürünler Üretimi", "Bitkisel Girdilerden Katma Değerli Endüstriyel Ürün Üretimi", "Paketli Hazır Gıda Üretimi" ve "Tekstil Sektöründe Yan Sanayi ve İleri/Geri Bağlantılı Ürünlerin Üretimi" konularında faaliyet gösteren işletmeler, programda yer alan daha avantajlı desteklerden faydalanacaktır. Programın 2026 yılı uygulaması kapsamında Diyarbakır'dan 8 firma başvuruda bulunmuş olup değerlendirme süreçleri devam etmektedir.

Diğer taraftan, Dünya Bankası finansmanı ile Bakanlığımız Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen Sosyal Kapsayıcı Yeşil Dönüşüm (SoGreen) Projesi çerçevesinde, Diyarbakır ve Şanlıurfa'da faaliyet gösteren KOBİ'lere yönelik, yaklaşık 400 milyon TL bütçeli Geri Ödemeli Finansman Desteği Programının 2026 yılı sonuna kadar ilan edilmesine yönelik hazırlık çalışmaları Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından sürdürülmektedir.

Yine söz konusu Proje kapsamında, Karacadağ Kalkınma Ajansına tahsis edilen 16,8 milyon Avro kaynak çerçevesinde, TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesinde faaliyet gösteren mikro ve küçük ölçekli işletmeler ile kooperatiflere hibe desteği sağlanmak üzere ilk aşamada 50 milyon TL bütçeli Sürdürülebilir Kalkınma İçin Yeşil Dönüşüm Destek Programı uygulanarak destek almaya hak kazanan yararlanıcılarla hibe sözleşmeleri imzalanmış olup projelerin uygulama süreci devam etmektedir. Ayrıca; 2026 Yılı GAP Ekonomik Kalkınma ve Kırsal Üretim Destek Programı (GAP EKÜS) kapsamında ise Diyarbakır'da toplam bütçesi 122,9 milyon TL olan 8 projeye, 101,5 milyon TL tutarında destek sağlanmaktadır.

Bölgeye yönelik yeni bir destek imkânı olarak ise; Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından, Diyarbakır ve Şanlıurfa'nın sahip olduğu kültürel miras, doğal güzellikler ve özgün turizm değerlerinin sürdürülebilir şekilde değerlendirilmesi, hizmet kalitesinin artırılması ve bölgenin

ulusal ve uluslararası turizm pazarındaki rekabet gücünün güçlendirilmesi amacıyla 03.08.2026 tarihinde Faizsiz Kredi Destek Programı ilan edilmiştir. Program kapsamında, Diyarbakır Suriçi Kentsel Sit Alanı ile Şanlıurfa Koruma Amaçlı İmar Planı sınırları içerisinde turizm alanında faaliyet gösteren kâr amacı güden işletmeler desteklenmektedir.

Son olarak, imalat sanayi sektörlerinde istihdamın korunması ve artırılmasına yönelik olarak hazırlanan İstihdamı Koruma Destek Programı Uygulama Yönetmeliği, 3/3/2026 tarihli ve 33185 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.